oftere kunne snøres, fordi vi er voksede ud af dem. Men jeg synes saa ofte, at Kvinderne selv er vor Sags værste Hindring. Lad os tage os sammen, og lad det ikke med Rette kunne siges: Kvinderne vil ikke.

Katrine Pedersen.

Ogsaa en Mening.

I „Blad for Danmarks Højreforeninger" af 4. Marts findes en Artikel under Overskriften „Kvinde-Emancipationen".

Forfatteren indrømmer ikke alene, at Kvindens Stilling før 1848 var i høj Grad uretfærdig, — han indrømmer ogsaa, at der i hendes Forhold over for Samfundet den Dag i Dag er meget, der burde være anderledes. Han finder ingen Grund til, at Kvinder skal være udelukket fra „flere offentlige Anstalter", men mener dog, at „Befordring til højere Poster i saadanne vanskeligt kan indrømmes dem".

Forfatteren mener for øvrigt, at Kvinder nok maa have Lov til at tage Eksamen ved Universitetet, hvis de kan (tænk!), og at de ogsaa maa have Lov til, senere i Livet, at gøre Brug af deres Evner (hvor liberal!) f. Eks. som Lærerinder i de lavere Skoler og maaske ogsaa i de højere, hvis de formaar at opretholde Disciplinen. Men dermed er ogsaa Forfatterens Kærlighed for Kvinderne forbi. Thi nu paafølger en Straale, som helst maa tages uden Kommentar, for at ikke noget af den fine Højre-odeur eller den dybe Visdom den gemmer, skal gaa tabt:

„Men naar de har forlangt Adgang ogsaa til Retsskranken, der, hvis den indrømmes, ogsaa maatte kunne føre dem op paa Dommersædet, saa mener vi rigtignok, at de vilde komme udenfor den Kvindekønnet af dets Natur anviste Grænse. I endnu højere Grad vilde dette dog blive Tilfældet, i Fald man indrømmede dem baade kommunal og politisk Valgret og Valgbarhed, der ikke let vilde kunne adskilles.

Man vil sandsynligvis sige fra Emancipationens Side, at, naar vi vil forholde Kvinden politisk Lighed med Manden og formene hende Adgang til Valgtribunen og Rigsdagsbænken, saa røber vi, at den megen Ros, der er bleven ydet Kvinderne for deres Fædrelandssind og gavnlige Indflydelse paa Mændene ogsaa i politisk Henseende, kun har været tom Tale og falsk Smiger. Men dette er aldeles ikke sandt. Det er nu en Gang baade en Styrke og en Svaghed, der ligger i Kvindens Natur, at hun aldeles ikke egner sig til aktiv Deltagelse i det offentlige Liv. Hendes naturlige og rette Virksomhedsfelt er Hjemmet og Familien; hendes store Indflydelse paa Mændene til det Gode som til det mindre Gode beror ganske derpaa, at den øves i Stilhed, uset, ofte uanet af Mængden. Paa Tribuner tager hun sig ikke ud, knap nok, naar hun er ung og smuk og kun er der for at ses paa; skal hun med til at raabe politiske Slagord og lidenskabelige Anklager eller Lovtaler ud over Torvene, saa vil den Blufærdighed, der er den kvindelige Naturs fineste Smykke, snart gaa tabt, og al den Veltalenhed, hun maatte besidde, vil kun i sjældne Undtagelsestilfælde gøre nogen Virkning paa Tilhørerne; raa, uhøvisk Spot og haanende Latter vil oftest blive hendes Løn. Det vilde heller ikke blive Kønnets duftende Roser og Liljer, eller dets af ædel Saft glødende Druer, man der fik at nyde, men kun dets Hybentorne og Burrer. Værst var det dog, at, hvis Kvindernes Deltagelse i Valghandlinger og hele det politiske Liv blev almindelig, saa vilde Familielivet og Moderpligterne, Omsorgen for Huslivets Orden og Hygge saa vel som for dets fornødne Økonomi, der betinger baade Opmærksomhed og Sindsro, hvor Midlerne som oftest er knappe nok, Plejen af Syge, Støtte for Fattige, og fremfor alt andet Børnenes Opdragelse samt det Tilsyn og den Vejledning, som disse behøver paa deres første Skridt udenfor Huset, der ofte er afgørende for deres hele Fremtid, kort sagt alt det, som er Kvindens oprindelige og naturlige Kald, hendes ædleste og uundværligste Virksomhed i dette Liv, mere og mere bliver forsømt og fortrængt for at tilfredsstille tøjlesløs Ærgerrighed og ophidset Lidenskab. Men derved vilde hele Samfundet lide et uerstatteligt Tab, der maatte føre det rask nedad i Udvikling i Stedet for opad. Vi bør dog virkelig nu have indhøstet en dyrekøbt Erfaring om og klar Oversigt over, hvor megen Forvirring og Fare, hvor mange spildte Aar, hvor megen trøstesløs Strid og Kævl, hvor sørgelig lang Forsømmelse af de vigtigste Interesser det har kostet os, at give en uforberedt og let vildledt Almue næsten ubegrænset Valgret og Valgbarhed, saa enhver, der for Alvor kan ønske og tilraade at lægge disse farlige Vaaben i de endnu langt mindre forberedte, endnu langt mere uberegnelige og langt lettere vildførte Kvinders uøvede Hænder — han maa befinde sig paa Idiotanstaltens Tærskel."

Johannes Højer.

Landsbybreve.

Kære Hanne!

Nej, hvor var det morsomt at høre fra dig efter saa mange Aars Forløb. Mange, mange Gange har jeg tænkt paa dig og paa dit Hjem, paa din Mand og paa dine Smaapiger; at du nu ogsaa har en stor Søn, vidste jeg jo ikke en Gang. Det var elskværdigt af dig at kalde ham op efter mig; det beviser, du ikke har glemt din gamle Lærerinde og Legekammerat.

Du spørger mig, lille Hanne, hvad jeg har med Kvindesagen at gøre, og vil gerne vide lidt Besked om den, lidt mere, „end man kan faa her paa Egnen, hvor Verdens vilde Røster kun sent naar hen". Ja, for saa vidt som du skriver „*vilde* Røster", saa haaber jeg, at du ikke dermed har ment, at Kvindesagen er en vild Røst, og med Hensyn til „her paa Egnen", saa vil jeg nu straks begynde med at meddele dig, betro dig, at det var netop paa din Egn og netop i dine Forældres Hus, at jeg fik Syn paa Sagen, og at det netop var din velsignede Fader og Moder, der gav mig dette Syn.

Din Fader, Hanne, din aandrige Fader, der ofte i sit Liv sukkede under den økonomiske Byrde, han maatte bære til sin Dødsdag, skønt han arbejdede som faa, den Byrde, hans varme medfølende Hjerte skaffede ham derved, at han gik i Kavtion for Pe'r og Povl og laante ud og gav væk, til han tilsidst maatte gaa fra Gaard og Gods, aa, han var dog rig. Hvor tydelig husker jeg endnu hans dybe Suk, da han et Foraar intet Sædekorn havde og maatte pantsætte sit store Guldur med den lange Kæde for at skaffe noget, om han havde vidst, at hvert af hans Ord var et Sædekorn, om jeg den Gang kunde have forstaaet ham, som jeg siden har forstaaet ham, det vilde sikkert have været ham en Trøst i hans nedtrykte Sindsstemning paa en Tid, da din Moder laa syg paa Legeme og Sjæl, og du, min lille Pige, havde travlt med dine Kyllinger og Killinger, smaa Lam og smaa Kalve, og endnu mindre end jeg kunde forstaa, hvad der bevægede din Fader, og hvad han arbejdede for.

Nu, da du selv har givet mig Lejlighed til at minde om den for mig saa betydningsfulde Tid, jeg tilbragte hos Jer, gør jeg det med stor Glæde.

Hvad alt dette har at gøre med Kvindesagen spørger du maaske. Kære Hanne! har jeg ikke allerede sagt dig, at det var i dine Forældres Hus, det var af din Faders Mund, jeg hørte de Ord, der senere har baaret Frugt i min Interesse for Kvindesagen.

Du husker jo nok Morten Larsen, ja, kanske han lever endnu; han havde jo to Døtre og en Søn, og Sønnen var forlovet med Knud Hansens Inger, og giftes vilde de, og giftes skulde de. Povl var nu den yngste og dygtig forkælet. Aa, jeg husker endnu, hvor alle Gaardens Kvindfolk maatte staa paa Pinde for den Knægt, og hvor han skabede sig, naar han ikke fik sin Vilje; men det forstaar sig, han var jo Sønnen, han skulde jo have Gaarden, han skulde forplante Slægten — havde man endda nøjedes med at sige Navnet, men Morten Larsen sagde udtrykkelig Slægten. — Saa satte Povl ogsaa sin Vilje igennem med at faa „de gamle" paa Aftægt og sig selv Gaarden tilskrevet. Saa en skøn Dag møder Morten og Povl og Knud Hansen hos din Fader; han var jo hele Sognets Ven og Raadgiver, kun Skade, at Befolkningen ikke var udviklet nok til at forstaa og følge hans Raad. Morten fortæller nu det hele til din Fader, at han vil overdrage Povl Gaarden og selv gaa paa Aftægt, og de beder, om Strøm vil skrive lidt op for dem om Betingelserne, inden de næste Dag tager ud til Prokuratoren. Din Fader gaar op i Skolestuen, hvor du og jeg, vi to Børn, sidder og syr en ny Kjole til „Lille Margrethe", — eksisterer hun endnu? — han siger: „Aa, lille Konstance, vil De komme ned og skrive lidt for mig?" Stolt over Hvervet sidder jeg snart med Pen bag Øret og lytter opmærksomt til alle de Ydelser in natura, Povl forpligter sig til i forsvarlige Varer at præstere saa og saa ofte til Aftægtsfolkene. Endelig er det hele nedskrevet, og jeg ser spørgende paa Hr. Strøm, om jeg nu kan gaa, men han bemærker mig ikke, og uvilkaarlig fængsles jeg af et ejendommeligt Udtryk i hans Ansigt.

„Men er nu ogsaa dette vel overvejet, min kære Morten Larsen?"

„Ja, hvad mener Strøm, Povl skal jo giftes, og jeg er jo heller ikke saa stærk som tidligere?"

„Ja, Alderen kan ikke trykke Dem, for De er mindst ti Aar yngre end jeg, og